

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

ESPOO 10.3.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Espoon askeleet

Uusmaalainen Espoo on 274 000 asukkaan väkiluvullaan Suomen toiseksi suurin kaupunki, joka kasvaa yhä kovaa vauhtia. Maaliskuussa Espoossa kokoonnuttiin keskustelemaan Suomen ja oman alueen tulevaisuudesta kuuden ihmisen porukassa. Tilaisuuden isännöi Espoon työväenopisto.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Espoon seudun nykyhetkestä, tulevaisuudesta ja muun muassa väestönkasvusta sekä laajentumisesta Helsingin kyljessä kertoi suunnittelijaopettaja **Elise Nyysönen**. Tilaisuuden koordinaattorina toimi **Heli Mäkeläinen**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin kaikkien mahdollisuudesta tavoitella hyvää elämää. Alustuksessa esiin tulut espoolaisten nuorten kouluttamattomuus yllätti ja puhututti. Hyvän elämän edellytykseksi todettiin tulevaisuudessa tarvittavan uuden muotoista työtä. Myös maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskuntaan pidettiin tärkeänä.

Pidettiin tärkeänä, että asuinalueet rakennetaan siten, ettei ihmisryhmien välille synny segregatiota. Yhteisöllisyyttä tukeva kaupunkisuunnittelu voitti äänestyksen ratkaisuehdotuksella: ”Tuetaan yhteisöllisyyttä ja luodaan tasa-arvoa sekoittamalla kaupunkirakennetta ja luomalla avoimia kohtaamispaikkoja.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Keskustelussa pohdittiin, mitä nykyisestä yhteiskunnasta on säilytettävä. Kirjastoa, koulutusta, tasa-arvoa, vapautta, luontoa, vapaita tiloja, jokamiehenoikeutta, suomen kieltä ja kielitaitoa pidettiin asioina, joita pitäisi tulevaisuudessakin vaalia. Koulutuksessa nähtiin kuitenkin myös parantamisen varaa, erityisesti itsetunnon tukemisen sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen osalta. Tämä teema nousi ratkaisuehdotusten suosikiksi myös äänestyksessä muotoilulla: ”Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen laajentaminen peruskoulun opetussuunnitelmasta lapsiin ja aikuisiin.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Keskustelua käytiin paljon nuorten jäämisestä koulutuksen ulkopuolelle. Opettajankoulutukseen toivottiin lisää resursseja, ja sosiaali- ja terveystieteille parempaa tukea nuorille. Toimivimman ratkaisun Espoon keskustelijat toivoivat löytyvän kasvattajien asenteesta. Ratkaisuista suosikiksi nousi: ”Espoo pilottikunnaksi, jossa kaikki kasvattajat antavat konkreettisen lupauksen esimerkein, että luovuus, yhteistyö ja positiivisen omakuvan rakentuminen ovat tärkein osa kasvatustyötä.”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omassa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella #100askelta

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Espoon keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Oppimisen erilaiset muodot käyttöön läpi elämän. Nuoresta asti mukana yhteiskunnan toiminnoissa ja aikuisuudessa mahdollisuus leikkiin joka mahdollistaa luovuuden.
- Tuetaan yhteisöllisyyttä ja luodaan tasa-arvoa sekoittamalla kaupunkirakennetta ja luomalla avoimia kohtaamispaikkoja.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Tulee luoda uusimuotoista työtä, koska nykytilassa kaikki eivät pysy mukana. Sitä luodaan purkamalla yhdessä tekemisen esteet, etsimällä hyviä käytänteitä muualta ja tekemällä yhteiskunnallisia kokeiluita.
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen laajentaminen peruskoulun opetussuunnitelmasta lapsiin ja aikuisiin.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omissa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Espoo pilottikunnaksi, jossa kaikki kasvattajat antavat konkreettisen lupauksen esimerkein, että luovuus, yhteistyö ja positiivisen omakuvan rakentaminen ovat tärkein osa kasvatustyötä.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen